

18. 5. 2023

Poročilo o delovanju Fiskalnega sveta v letu 2022

Fiskalni svet je po Zakonu o fiskalnem pravilu do konca maja vsakega leta dolžan Državnemu zboru Republike Slovenije oddati poročilo o delovanju v preteklem letu. Fiskalni svet je skladno s tem zakonom, sprejetim junija 2015, samostojen in neodvisen državni organ, ki pripravlja in javno objavlja ocene o skladnosti javnofinančne politike s fiskalnimi pravili.

Glede na visoko stopnjo negotovosti v mednarodnem okolju so v celotnem letu 2022 veljale izjemne okoliščine, ki so bile uveljavljene v marcu 2020 ob izbruhu epidemije. Izjemne okoliščine so tudi v letu 2022 omogočale začasno odstopanje od srednjeročnih fiskalnih ciljev, če s tem ni ogrožena srednjeročna javnofinančna vzdržnost. V letu 2022 je sicer po zaključku epidemije prišlo do močnega odboja gospodarske aktivnosti. Slovenija je zabeležila visoko gospodarsko rast in porast zaposlenosti ter tudi inflacije. V Slovenijo smo inflacijo sicer pretežno uvozili, vendar se je že v drugi polovici leta pričel proces prilagajanj, ki avtonomno generira domačo inflacijo, domača fiskalna politika pa ni delovala usklajeno z denarno politiko, ki je oblikovana za povprečje evrskega območja.

Negotovosti ostajajo v tem trenutku kljub podanemu predlogu Evropske komisije iz aprila letos še vedno prisotne tudi glede dokončnega oblikovanja evropskih fiskalnih pravil. Ne glede na posamične interese držav pri njihovem oblikovanju je pomembno, da EU kot celota nastopa na finančnih trgih kot zanesljiv partner, ki uživa polno zaupanje investitorjev. Kredibilna fiskalna pravila, ki so za države članice zavezujoča in sprejemljiva brez kakršnih koli zadržkov, so pogoj za to, da so državne obveznice na finančnih trgih prodane po ustreznih pogojih in s tem omogočajo nemoteno financiranje razvojnih načrtov.

Tudi v teh negotovih okoliščinah bo Fiskalni svet dosledno uveljavljal svoje poslanstvo, to je spremljanje in opozarjanje na vzdržnost javnih financ na srednji in daljši rok. Glavno orodje pri tem ostaja moč argumenta. Zato s preglednostjo, ki jo omogoča široko objavljane ocen Fiskalnega sveta, zagotavljamo spremljanje fiskalne politike. S tem ustvarjamo demokratični pritisk na odločevalce, hkrati pa prav odločevalcem s svojimi ocenami tudi pomagamo pri sprejemanju javnofinančno vzdržnih odločitev o proračunskih dokumentih.